

Pasi Kotilainen, luokanopettaja, Iivisniemen koulu, Espoo

Uutisstudio – tuottaminen, julkaisu ja palaute

Tiivistelmä

Projektin tavoitteena on valmiin uutisen tuottaminen. Projekti alkaa uutisten rakenteeseen tutustumisella. Oppilaat tuottavat pienryhmissä oman lähiseutuun liittyvän uutisen. Uutinen kuvataan luokkaan rakennetussa uutisstudiossa. Lopuksi uutiset katsotaan yhdessä ja arvioidaan prosessia, omaa tuotosta sekä toisten tuotoksia.

Oppiaineet	Äidinkieli, mediakasvatus, kuvataide ja tietotekniikka
Kouluaste	-
Luokkataso	4.–9. luokka
Kesto	10 h
Välineet	sanomalehdet, internet, videokamera, editointiohjelma ja oppimisympäristö

Tausta

Projekti integroituu useaan eri oppiaineeseen. Äidinkielen tunneilla voi käsitellä uutisen rakennetta, mediakriittisyyttä ja kuvan lukemista. Kuvataiteen tunneilla valmistellaan graafisia elementtejä ja uutisstudiot. Editointiosuus jää tässä projektissa opettajalle. Halutessaan editoinnin voi tehdä myös oppilaiden kanssa.

Tavoitteet

- Oppilas tutustuu painetun uutisen rakenteeseen ja sisältöön.
- Oppilas tutustuu videoidun uutisen rakenteeseen ja eri tyylin uutisiin (esim. haastattelu, reportaasi).
- Oppilas suunnittelee ja toteuttaa projektin ryhmässä ottaen muut huomioon.
- Oppilas arvioi omaa ja ryhmän toimintaa projektin aikana ja sen päätteeksi.
- Oppilas tutustuu eri kuvakulmiin ja videokuvauksen alkeisiin.

Ennakovalmistelut

- Tilaa sanomalehtiä luokallesi. Painotaloista saa lehtiä ilmaiseksi. Lisäksi aiheen voi ajoittaa esimerkiksi [sanomalehtiviikolle](#).
- Varaa materiaalia uutishuoneen sisustamiseen (taustat, kartat tms.)
- Varaa videokamera, jalusta ja hiljainen kuvaustila uutisten kuvaamiselle.
- Huolehdi että videokamera ja editointiohjelmisto ovat yhteensopivia. Valitse valmiin videon julkaisu-ympäristö.

Toteutus

Projekti koostuu seuraavista vaiheista:

1. Mikä on uutinen? (alustus aiheeseen)
2. Uutisen rakenne (taustateoriaa)
3. Televisioutinen (uutisen koostaminen)
4. Uutisstudion rakentaminen ja materiaalin työstäminen
5. Kuvausvaihe
6. Editointivaihe
7. Arviointi

Mikäli luokan kanssa on käsitelty uutisen rakennetta jo aiemmin, projektista voi tehdä vain televisioutisen tekemiseen ja kuvaukseen liittyvät vaiheet 3–7.

Tässä projektikuvauksessa sanomalehdeksi valittiin lähialueen uutisia välittävä Länsiväylä. Kuvaus- ja editointilaitteistona käytettiin iPhone-älypuhelinia ja iMovie-sovellusta. Videot jaettiin Kuvat.fi-palvelun avulla salasanasuojattuina lapsille ja huoltajille. (Ks. Muita toteutustapoja, jos haluat käyttää muita työkaluja.)

Vaihe 1: Mikä on uutinen?

Tutustutaan paikallislehden uutisiin. Luokka jaetaan ryhmiin. Ryhmien tehtävänä on etsiä lehdestä erilaisia artikkeleita (uutinen, mielipidekirjoitus, mainos, sarjakuva, arvostelu). Leikkeet leikataan irti. Ryhmä kokoaa löytämänsä leikkeet luokan seinälle osoittain oman otsikon alle.

Opettaja tarkastelee löydettyjä leikkeitä luokkansa kanssa. Asia käydään läpi opettajajohtoisesti kysellen: Mikä tekee mainoksesta mainoksen? Mistä tiedät, että tämä on mielipide?

Ajankäyttö: 1 h

Resurssit: paikallislehtiä 2/ryhmä

Työtavat: ryhmätyö, ryhmissä 4 oppilasta

Linkitys: Aihetta voi käsitellä myös monipuolisemmin. Katso esimerkiksi [Helsingin Sanomien tehtäviä sanomalehden opettamiseen](#).

Vaihe 2: Mikä on uutisen rakenne?

Tutustutaan yhdessä uutisen "elementteihin" (otsikko, ingressi, leipäteksti, väliotsikko). Uutisia voi tutkia lehtien nettisivuilta tai suoraan lehdistä.

Opetuksen jälkeen ryhmät etsivät samoja asioita omista uutisistaan.

Jatkotehtävä ryhmille: Etsikää mihin kysymyksiin uutinen vastaa. Alleviivatkaa uutisesta seuraavat kohdat: mitä, missä, milloin ja miksi.

Kotitehtävä: Mieti mitä uutisoitavaa kouluympäristössä on tapahtunut tällä viikolla (esim. Eskolla murtui jalka, Ella oksensi saappaaseen, kolmoset eksyivät suunnistustunnilla).

Ajankäyttö: 1 h

Resurssit: edellisellä tunnilla leikellyt uutiset

Työtavat: opetuskeskustelu, ryhmätyö

Linkitys: aiheesta lisää [Lehtiverstaan sivuilta](#)

Muuta: Jos luokassa tai koulussa on käytössä vähintään 1 tietokone/ryhmä, uutisia voi katsoa myös lehden nettisivuilta (esim. [Länsiväylä](#)). Tietokoneella vastausten alleviivaaminen on vaikeampaa, joten vastaukset kannattaa kerätä esimerkiksi leikkaa ja liimaa -tekniikalla erilliselle tekstidokumentille.

Vaihe 3: Televisioutinen

Katsotaan yhdessä esimerkiksi edellisen päivän uutiset. Uutisia voi katsoa myös televisiokanavien nettisivuilta.

Mietitään miten televisioitu uutinen eroaa painetusta uutisesta. Katsotaan uutinen uudelleen, ja tällä kertaa ryhmä kirjaa ylös, mihin kysymyksiin uutisessa saadaan vastaus. (Kertausta edellisiltä tunneilta eli: mitä, missä, milloin, miksi jne.) Jos ryh-

mät löytävät vastaukset, ei purkua välttämättä tarvita.

Jatkotehtävä: Ryhmä käsikirjoittaa uutisen. Käsikirjoitus kannattaa miettiä kohtauksittain. Esimerkiksi:

- aloitus uutisstudiossa
- silminnäkijän haastattelu
- takaisin uutisstudioon

Mietitään myös, tarvitseeko ryhmä jotain materiaalia, kuten kartoja, erilaisia taustoja, rekvisiittaa tms.

Ajankäyttö: 2 h

Resurssit: tietokone ja videotykki

Työtavat: opettajajohtoinen keskustelu ja ryhmätyö

Linkitys: Ylen [Opettaja.tv-sivustolta](#) löydät vinkkejä uutisen tarkasteluun ja tekemiseen.

Vaihe 4: Uutisstudion rakentaminen ja materiaalin työstäminen

Uutisstudion rakentamisen voi jättää myös opettajan hoidettavaksi. Yksinkertaisimmillaan uutisstudio koostuu pöydästä ja kahdesta tuolista. Studio kannattaa rakentaa rauhalliseen ja hiljaiseen paikkaan, jossa sisustus ja kamerat voivat olla paikallaan pidemmän aikaa, esimerkiksi koko päivän.

Ryhmä työöstää muut tarvittavat materiaalit. Uutistenlukijan helpottamiseksi voi uutisen kirjoittaa muutamalle isolle (A2) paperille, jotka toimivat teleprompterin tavoin. Silloin oppilas voi keskittyä selkeään artikulointiin, ja kuvausvaihe sujuu ilman suurempia muistikatkoksia. "Teleprompterin" voi toteuttaa myös esimerkiksi PowerPoint-esityksenä, jota katsotaan kannettavan näytöltä.

Ajankäyttö: 1 h

Resurssit: A2-paperia, tussit, tuolit ja hiljainen kuvaushuone

Vaihe 5: Kuvausvaihe

Jokaisen ryhmän uutinen kuvataan. Alussa voi tehdä yhden keraaliharjoituksen, jolloin opettaja voi vielä antaa korjausvinkkejä. Opettajan rooli on kuvaustilanteessa tuottaja; muut roolit jaetaan oppilaille.

Vinkkejä kuvaajalle ja oppilaille:

- Uutistenlukijan katse on hyvä kohdistaa kameraan.
- "Teleprompterin" tekstit on hyvä asettaa aivan kamerasuunnalle.
- Puheen on oltava selkeää ja äänen kuuluva.
- Kamera kannattaa laittaa jalustalle.

Kuvaukset suoritetaan ryhmä kerrallaan. Jos ryhmän uutinen on kestoltaan noin 2 minuuttia, kuvaukseen harjoituksineen menee noin 20 minuuttia. Koko luokan kuvannee siis noin 2-3 tunnissa. Sillä aikaa muut ryhmät voivat harjoitella omaa tuettavaa kuvaustaan tai tehdä muita opettajan antamia tehtäviä.

Kuvakokoa on hyvä miettiä jo ennen kuvausta. Puolikuva tai laaja puolikuva on useimmissa tapauksissa käytännöllisin.

Ajankäyttö: 2-3 h

Resurssit: videokamera, jalusta ja uutisstudio

Työtavat: ryhmätyö, opettaja ohjaa ryhmäprosessia

Linkitys: [Elokuvantaju-sivuilta](#) löytää lisämateriaalia käsikirjoit-

Uutistoimittajat lukevat uutisia.

Haastattelutilanne.

Editoitu uutisstudio.

tamisesta, tuottamisesta, kuvaamisesta jne.

Lisätietoa kuvakoosta [Mediakompassin sivuilta](#)

Muuta: Mikäli kuvauslaitteita on koulussa useampia, voivat ryhmät kuvata uutisensa jopa yhtä aikaa.

Vaihe 6: Editointivaihe

Kuvattu materiaali voi tarvita editointia. Editoinnin yksinkertaistamiseksi kuvaukset ja editointi tehtiin älypuhelimella. (Ku-

vaus suoritettiin iPhonella ja videoleikkeet editoitiin erillisellä iMovie-ohjelmalla. iMovie toimii myös iPod touchilla (4. gen.) ja iPadilla.) Tämän työvaiheen voi tehdä usealla eri välineellä ja ohjelmalla. Tärkeää on tarkistaa, että laitteet ja tiedostomuodot ovat keskenään yhteensopivia. (Ks. Muita toteutustapoja.)

Tämän työvaiheen voi tehdä opettaja itse, tai jos kuvauslaitteita on useampia, voi editoinnin myös jättää ryhmien tehtäväksi. Editointi on yksinkertaista, ja iMovie toimii kuten useimmat muutkin editointiohjelmat. Editoinnin vaiheet:

1. Lisää videoleikkeet aikajanelle
2. Leikkaa videoleikkeistä ylimääräiset pois (ei pakollista)
3. Lisää kuvatekstejä tai muita tehosteita (ei pakollista)
4. Tallenna leikkeet yhdeksi "elokuvaksi"

Linkitys: [Lisätietoa](#) iMovien mobiiliversiosta ja ohjeita editointiin [iMovie App Storessa](#)

Vaihe 7: Arviointi ja julkaisu

Valmiit videot katsotaan yhdessä. Luodaan oikea tunnelma, sammutetaan valot ja napostellaan popcornia. Katselun jälkeen suoritetaan reflektointi:

- Missä onnistuitte?
- Mikä oli vaikein osuus?
- Mitä tekisitte ensi kerralla toisin?
- Miten arvioisitte ryhmän jäsenten suoritusta prosessin aikana? (Keskustelu suoritetaan ryhmien kesken.)

Valmiit videot voi julkaista luokan, koulun ja/tai vanhempien kesken. Hyvä julkaisu-ympäristö koulun sisäiseen jakamiseen on koulun sähköinen oppimisympäristö. Jos videot julkaistaan avoimeen verkkoon, pitää tiedostoille asettaa salasana. Videot voi tallentaa myös cd-levylle ja usb-muistitikuille. Jakamisesta on hyvä sopia etukäteen vanhempien kanssa.

Luokkamme lisäsi videot Kuvat.fi-palveluun. Maksullinen versio mahdollistaa piilotetut kansiot ja kansioden jakamisen salasanaalla tai käyttäjittäin. (Lokakuussa 2011 Pro-versio maksoi 2 €/kk.)

Oppilasarviointi

- Oppilaat arvioivat ryhmän jäsenten toimintaa suullisesti pareittain.
- Luokka arvioi tuotoksia videoiden katselun jälkeen.
- Opettaja arvioi prosessia ja valmista tuotosta asetettujen tavoitteiden perusteella.

Muita toteutustapoja

Tässä projektikuvausessa käytettiin teknisenä välineenä iPhone-puhelinta. Koulumme tietokoneissa on käytössä Windows XP -käyttöjärjestelmä ja ilmainen editointiohjelma Movie Maker. Tälle kokoonpanolle varteenotettava vaihtoehto on käyttää muistikortille tallentavaa videokameraa ja Windows Movie Maker -ohjelmaa. Videot saa siirrettyä muistikortilta samalla tavalla kuin kuvat digikamerasta, ja Movie Maker toimii mpeg2-pakattujen standarditarkkuudella kuvattujen videoiden kanssa hyvin. Editointi on tälläkin ohjelmalla erittäin yksinkertaista. Toimin-

not jaetaan videokuvan tuomiseen (sieppaa), editointiin (muokkaa) ja tallentamiseen (viimeistele). Myös uusimmat käyttöjärjestelmät (Windows 7 ja Mac OS X) sisältävät omat ilmaiset editointiohjelmat. Muista tarkistaa kuitenkin videokameran ja editointiohjelman yhteensopivuus.

Editointiosuuden voi myös jättää kokonaan pois, jos kuvaa uutiset ilman pysäytyksiä yhdellä otolla. Tämä lyhentää projektiin käytettävää aikaa ja voi olla ihan toimiva ratkaisu esim. 2.-4.-luokkalaisten kanssa. Lisäksi videot voi katsoa suoraan videokamerasta, joka on kytketty videotykkiin ja kaiuttimiin.

Aluehallintovirasto

Oppimisprosessikuvaukset on tuotettu osana
pääkaupunkiseudun kuntien Osaava-hanketta.

Opettajien ohjaus: FT Minna Lakkala | Oikoluku: Pia Mäenpää
| Graafinen suunnittelu: Olli Turunen, Tovia Design Oy |
Prosessinohjaus: Educode